

Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové

Hodnocení diplomové práce Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Šárka Pelová

Název práce: Vzdělávání dětí s ukončenou povinnou školní docházkou jako dilema praxe kurátora pro děti a mládež

Oponentka práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce je aktuální a má přímou souvislost se studovaným oborem, otevírá velmi závažné téma, kterému je v teoretické rovině věnováno méně pozornosti, ale silně rezonuje v praxi studovaného oboru. Cíl práce je zaměřen k oblasti spolupráce kurátora pro děti a mládež s dospívající mládeží (s. 10). Směr úvah, které formují přístup autorky k tématu je vyjádřen v otázce „*Co všechno by kurátorovi pro děti a mládež mohlo pomoci a co by měl vědět, aby se v problematice dalšího vzdělávání dospívajících dokázal rozhodovat správně?*“ (s. 10).

Hlavní výzkumná otázka je položena v tomto znění: „*Jak hodnotí kurátoři pro děti a mládež v rámci výkonu své praxe situaci dalšího vzdělávání dětí po ukončení povinné školní docházky a jaká dilemata v této souvislosti řeší?*“ (s. 10)

Toto směřování práce je přijatelné, představuje nemalou výzvu, a pokud se autorce podaří toto složité téma zvládnout, může mít práce velký přínos pro teorii i praxi.

Obsahově se struktura práce propojuje s definovaným cílem i tematickým zaměřením. **Autorka nejprve zasazuje působení kurátora pro děti a mládež do legislativního a systémového rámce, představuje situaci v ČR, metody i formy práce.** Část práce se opírá o metodické a legislativní zdroje, ale autorka se snaží téma uchopit tak, aby tyto zdroje tvořily jen doplňující rámec, ne hlavní strukturu kapitoly. V rámci první kapitoly je cenná část věnovaná podrobnějšímu objasnění klientely sociální kurately.

Druhá kapitola se zaměřuje na situaci dětí s ukončenou povinnou školní docházkou. Autorka zde **přibližuje specifika cílové skupiny dětí**, součástí této části práce jsou i kapitoly věnované školní docházce či pracovnímu zaměření.

Třetí kapitola práce usilovala o nastínění vztahů mezi procesem vzdělávání a vlivů různých prostředí. Nejprve byla pozornost věnována rodinnému prostředí, zde však autorka pouze referuje o aktuálních problémech rodinného života, již méně pozornosti je věnováno propojení mezi problémy rodin a vzděláváním, podobný problém má i podkapitola věnovaná vrstevnickým skupinám. Již lépe se autorce podařilo vypořádat se s podkapitolami o školním prostředí a sociálním vyloučení, respektive sociálním znevýhodnění, o kterém autorka pojednává v kapitole 3.1.4, závěr kapitoly je věnován širším společenským souvislostem vzdělávání. Celkově lze hodnotit kapitolu tři jako **přijatelně zpracovaný kompilát opírající se o relevantní zdroje, větší část textu však směřuje k obecným poznatkům.**

Čtvrtá kapitola má již ryze problémový charakter, autorka v textu vychází z již předložených poznatků, dalších zdrojů i vlastních zkušeností z praxe. Oceňuji zařazení části, která představuje způsoby řešení problému v zahraničí.

Pátá kapitola představuje **plán výzkumného šetření**, autorka zvolila kvalitativní strategii. Hlavní výzkumná otázka má toto znění: „*Jak hodnotí kurátoři pro děti a mládež v rámci výkonu své praxe situaci dalšího vzdělávání dětí po ukončení povinné školní docházky a jaká dilemata v této souvislosti řeší?*“ (s. 57) Takto položená výzkumná otázka je dále zpřesněna sedmi dílčími výzkumnými otázkami (viz s. 58). **Domnívám se, že množství dílčích otázek je příliš velké a rozbíhají se do několika směrů. Na druhou stranu chápu snahu autorky zaměřit se současně na několik nejožehavějších otázek, které se zkoumaného problému dotýkají.**

Oceňuji zaměření konceptuálního rámce, který nastiňuje okruh úvah autorky a koresponduje s tématy, které byly autorkou zpracovány v předchozích kapitolách. Na základě analytické práce vytvořila autorka sedm propracovaných kategorií, které se dotýkají položených otázek, a lze na jejich základě nabídnout jejich zodpovězení.

Práce se zdroji je na dobré úrovni, ke každému popisovanému jevu či aspektu, který souvisí s tématem, předkládá autorka názory několika publikujících autorů.

Jazyková a formální stránka práce odpovídá požadavkům.

Autorka zvolila velmi pečlivý přístup k analýze literatury i dat, je patrná velká osobní angažovanost i znalost tématu z praxe. Práce je zpracována velmi pečlivě, opírá se o relevantní zdroje a doporučuji ji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: A B C D E F

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Jaká opatření vnímáte Vy sama jako nejúčinnější a nejlépe vhodná pro motivaci dospívajících k ukončení střední školy?

3. 8. 2020

Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová Ph.D.